

SANT IGNASI DE LOIOLA I CERVERA

Mn. Josep Maria Montiu de Nuix

Aquest 20 de maig s'ha iniciat l'any ignasià, commemoratiu dels 500 anys de la conversió del sant. La presència a Cervera de la congregació que fundà la Companyia de Jesús, els jesuïtes, ha estat quelcom molt important per la nostra ciutat, especialment la seva presència a les càtedres de la Universitat. L'Església de la Companyia ens els recorda. La nostra història local hauria estat molt diferent sense Sant Ignasi. El recordem ara, ja que l'actualitat del tema i la rellevància que a Cervera ha tingut, a través dels jesuïtes, fa que recobri nou relleu.

Ignasi va néixer l'any 1491. Beltran, el seu pare, era senyor de Lloiola i noble molt important. Ignasi va ser enviat a treballar a la Cort del rei Ferran el Catòlic. Però, estava més inclinat a les armes. Com a militar es distingí a la conquesta de Nájera. Però, com a cristià, deixava que desitjar. El castell de Pamplona fou atacat, defensant-lo ell amb molta valentia. Una bala d'artilleria, però, li trencà una cama. Al caure ell, el castell es rendí als francesos. Aquests, en reconeixement de la seva gran valentia, el tractaren bé, li feren unes cures, el portaren a casa seva.

Ignasi, però, estava a les últimes, rebé els últims sagraments. En un somni se li aparegué Sant Pere, que el curà. Ja curat, però encara convalescent, demanà, per passar el temps, novel·les o llibres de cavalleries. Però, no trobant-ne, li portaren vides de sants i la vida de Crist. Llegint aquestes obres es commogué, reflexionà i es convertí.

Recent convertit va fer molta penitència. Ell, que era de família molt noble, anava de porta en porta demanant l'almoina d'un tros de pa, esmorzava pa i aigua. Servia als malalts als hospitals, no es queixava de menyspreus rebuts, passava en oració la major part de la nit,... Se li aparegué la Verge amb el Nen Jesús als braços. Això l'impressionà tant que contínuament exclamava: Senyor, no us demano altra gràcia que estimar-vos, ni altre premi que estimar-vos més!

Pelegrinà al santuari de Montserrat, on és confessà, passà tota la nit prostrat davant la imatge de la Moreneta, la seva reina celestial, penjà la seva espasa prop de l'altar, donà els seus vestits a un pobre i es vestí molt austerament. De

Altar de l'església de Sant Ignasi. Fotografia: Faust de Dalmases.

Montserrat passà a Manresa. Fou rebut a l'hospital de Manresa, on es feu criat dels malalts, assistí als més repugnants, feu els oficis més humils. Quan deixaren de riure-se'n, i començaren a apreciar la seva virtut, fugí de l'hospital, anant-se'n a viure a l'horrible cova de Manresa. Composà el llibre "Exercicis espirituals".

Anà a Barcelona per embarcar-se cap a Terra Santa. Visità devotament Jerusalem. A Terra Santa descobrí que per complir el seu objectiu, la conversió dels infidels d'allà, li convenia aprendre més doctrina. Tornà a Europa.

Arribat a Venècia, li donaren una bona almoïna. A Ferrara la donà als pobres. Demanava almoïna de porta en porta. A Llombardia uns militars espanyols el detingueren confonent-lo amb un espia. No volent defensar-se, va ser cobert de cops i d'insults, deixant-lo després lliure.

Anà a Barcelona, on estudià gramàtica. Aquí, convertí moltes persones. Havent procurat la reforma d'un convent de monges, fou molt apallissat, però va poder salvar la pell. De Barcelona anà a estudiar a Alcalà.

A Alcalà també en convertí a molts. L'acusaren, doncs, a la Inquisició, com a embruixador. Aquesta el declarà innocent. Per posteriors indiscrecions d'unes persones va marxar d'allà. Va anar a estudiar a la Universitat de Salamanca. Aquí l'acusaren pel seu apostolat, però, finalment, fou declarat innocent. Posteriorment, intentaren detenir-lo. De Salamanca passà a la Universitat de París, la més famosa.

A París començà estudiant gramàtica. Deixà els seus diners a un company, que fugí emportant-se'ls. Estant sense recursos, residí a un hospital. El menjar el demanava de porta en porta. Assabentat que el que l'havia robat estava malalt a Ruán, corregué a ajudar-lo, abraçar-lo, consolar-lo, servir-lo i a cercar almoïnes perquè aquest pogués seguir el seu camí. Després anà al col·legi Santa Bàrbara, de París, a estudiar filosofia. Com que alguns companys seus es feren religiosos, va desencadenar-se una tempesta en contra seu, acusant-lo que volia buidar el col·legi. Però, finalment, tot es va poder solucionar. Va fer-se famós a la Universitat. Aconseguí el títol de mestre en arts i acabà el seu curs de teologia.

Déu li demanava fundar una companyia d'homes apostòlics, els jesuïtes. Els primers jesuïtes foren Pedro Fabro, Francisco Javier, Diego Láinez, Alfonso Salmerón, Nicolás Alfonso Bobadilla i Simón Rodríguez. L'any 1534, a l'Església de Montmartre de París, tots set es comprometeren, sota vot religiós, a posar en pràctica el seu propòsit. Aniran a Terra Santa a convertir els infidels, i si això no pogués ser, aniran al Papa perquè aquest els destini on vulgui del món.

A la Companyia s'hi va incorporar Jayo, Coduri i Brouet. Ignasi anà a Venècia. Però com que a tot arreu feia el bé, a tot arreu era perseguit. Fou acusat d'heretge, cosa que resolgué mostrant-los el seu llibre dels Exercicis.

Estant ja Ignasi i els seus nou companys a Venècia, es feren els preparatius per anar a Terra Santa. Declararen la seva intenció al Sant Pare. A Venècia feren els

PROGRAMA

de las festas ab las quals lo
Barri de Sant Ignasi espera obsequiar
À SON PATRÓ.

I.

À las dotse del mitj dia
Repicarém la campana,
Pim, pom, foch y metralla
Pega, ninyol y cartró;
La festa del Sant Patró,
Quedarà axis anunciada.

II.

À las set de la vigilia
Tan bon punt lo sol cayga,
Se benehirá l' aygua
De Nostre Sant viscabi;
Luego podrá tot vehí
Presenciar la ceremonia,
Y ab prechs buscar la gloria
Del cel; que 'ns darà sens fi.

III.

En l' altar del Sacrifici
Lo Sacerdot pregará,
L' Evangeli anunciará
À tothom sens distinció;
Vindreu pues sens dilació
Y Jesús os premiará.

IV.

Lo temple engalanat
À resar convidará,
Ofici celebrará
Y també hi haurá sermó;
Y l' renombrat Oradó
Registrada l' historia,
Publicará la gloria
D' Ignasi vencedó.

V.

À la hora de costum
Per la pietat del barri,
Se cantarà 'l Rosari
Ab tota solemnitat;
Quant sera finalisat,
S' adorarà 'l Reliquiari.

VI.

Al só de música bona,
Molta llum, pero molt clara,
Se sentirá una tronada
De cohets y varias rodas,
Que voltarán ellas solas
Ab una furia espantosa;
Oferint nit animosa
Als que 'n buydat las cassolas.

VII.

La paella ab sa negró
Posa 'l noys fets uns morets;
Als veuren estiradets
Y las ganyas q' alli fan,
Pega y pega rosegant,
Tot ho fan pels calerets.

VIII.

Dels cossos la varietat
Reunirá molta gent;
De canalla mes de cent,
Ben armats ab los bastons,
Correrán com los bufons
Per guanyar la jugadeta;
Y ben plena la bosseta,
Comprarán tortells dels bons.

IX.

Lo que dóna aquest barri
Ab constancia tots los anys,
Demuestra no son estranys
Molt prodichs y generosos;
Y com son tan laboriosos,
Empléant tots los seus guanys.

X.

L' estradó de nostre barri
Encara que senzillet,
Lo tindrem enramadet
Ple d' adornos y de flors;
Sentireu los bons olors
Ben sentats ab sillons richs;
Veniu pues ben decidits,
Agrahint vostres honors.

LA COMISSIÓ.

GOIGS DE SANT IGNASI DE LOIOLA

QUE ES VENERA EN
COMPANYIA, DE LA
LLETRA I MUSICA DE

L'ESGLÉSIA DE LA
CIUTAT DE CERVERA
MN. RAMON ROVIRA PVRE.

Puig la Pàtria en vos confia,
per que sou molt poderós;
*Siau nostre amparo i guia,
Sant Ignasi gloriós.*

En castell molt eminent
de la terra Vascongada,
a Loiola afortunada,
fou lo vostre naixement;
per l'Església a punt eixia
nou estel molt lluminós. Etc.

Devant de la Còrt lluïu
vostre gràcia i gentilesa;
mes, heu vist la Pàtria ofesa,
i a la palestra sorriu:
vostre cor honors ansia,
joventfol i animós. Etc.

Si a Pamplona mostres dabau
d'ésser brau lleó espanyol,
tot-just surt, ja's pon lo sol
de la glòria que anhelabau:
l'adversari, amb traïdoria,
malferia vostre cos. Etc.

En vostra convalescència
pietós llibre llegiu,
i amb daler assaboriu
la verdadera ciència;
ja les honres i follia
de aqueix mon no fan per vos. Etc.

*OREMUS.—Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propogandum, novo per beatum Ignatium subsidio militentem
Ecclesiam roborasti; concede; ut ejus auxilio et imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in caelis.
Per Christum Dominum Nostrum. Amen.*

Lento

Puig la Pa - trisa en vos con - fi - a per que sou molt po - de - ros Si - ea nos - tre am - pa - ro i gui - a Sant Ig -
- na - si glo - ri - os. En Cas - tell molt e - mí - nent... de la te - rra Vas - con - ga - da a - Lo - lo - la - for - tu -
- ra - do fou lo vos - tre naix - ment... per la Es - glé - sia a punt et - xi - a nou es - tel molt llu - mi - nós. Si - eu

vots de pobresa i castedat. Una vegada ordenats sacerdots es prepararen amb exercicis espirituals de quaranta dies a la celebració de la primera Missa. El viatge a Terra Santa es tornà impossible per la guerra amb els turcs. Aleshores, anaren tots a oferir-se al Papa. Acordaren tots ells observar un uniforme gènere de vida. Ignasi fou elegit general de la recent nascuda Companyia de Jesús. Visitaren les set Esglésies de Roma. A l'Església romana de Sant Pau, Ignasi rebé la professió religiosa de tots. Ell havia professat davant del Papa.

Acabada d'aprovar la Companyia per la Santa Seu, gairebé totes les ciutats importants d'Itàlia, Espanya, Portugal, Sicília, Alemanya i els Països Baixos li demanaren tenir-hi jesuïtes. Sant Francesc Xavier va ser el gran apòstol de les Índies Orientals. Láinez i Salmerón foren enviats al Concili de Trento com a teòlegs del Papa. Fabro era un dels homes més savis del seu temps. Per aquell temps, els jesuïtes evangelitzaren Europa, Àsia, Àfrica i Amèrica. Feien triomfar la veritat catòlica. Francisco de Borja, duc de Gandia, es feu jesuïta.

Ignasi volia deixar de ser general de la Companyia, però els Papes no ho permeteren. La divisa d'Ignasi era tot per a la major glòria de Déu.

Aquest gran místic va veure que la mort li estava arribant i feu que li administressin els últims sagraments. Morí pronunciant els dolços noms de Jesús i de Maria. Morí el 31 de juliol de 1556. Tenia 65 anys d'edat, en feia 35 de la seva conversió i només 16 anys de la fundació de la Companyia. La Companyia estava ja estesa per tot el món, tenia ja almenys cent col·legis. Aquest gran místic basc va ser canonitzat l'any 1622.

***

Bibliografia recomanada: CASANOVAS, I. *San Ignacio de Loyola*, Ed. Balmes, Barcelona 1980, 398 pp. (És una de les excel·lents biografies del Sant); SAN IGNACIO DE LOYOLA, *Ejercicios espirituales*, Ed. Edapor, Madrid 1985, 95 pp. (És una de les més grans obres de la espiritualitat cristiana. D'aquest llibret va dir el Doctor de l'Església Sant Francesc de Sales que havia salvat més ànimes que lletres contenia).